

มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมอุบัติเหตุจราจรอันเกิดจาก
การดื่มสุราของผู้ขับขี่รถในประเทศไทย

ร้อยตำรวจเอก บุญสิทธิ์ รอดชะพรหม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-582-994-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019629 117865612

THE LEGAL MEASURES FOR CONTROLLING
THE TRAFFIC ACCIDENTS CAUSED BY
DRUNK DRIVING IN THAILAND

Pol.Cpt. Boonyasit Rodchaprom

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of laws
Graduate School
Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-582-994-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์ มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมอุบัติเหตุจราจร
 อันเกิดจากการดื่มสุราของผู้ขับขี่รถในประเทศไทย
เสนอโดย ร้อยตำรวจเอก บุญยสิทธิ์ รอดชะพรหม
ภาควิชา นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญเรืองาส

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญเรืองาส)

.....กรรมการ

(ศาสตราจารย์นายแพทย์ วิฑูรย์ อึ้งประพันธ์)

.....กรรมการ

(นายแพทย์ ช่าง ทศนาอูฐลี)

.....กรรมการ

(พันตำรวจเอก สมเกียรติ กาญจนพิบูลย์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บุญสิทธิ์ รอดชะพรหม : มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมอุบัติเหตุจากรถจักรยานยนต์ที่เกิดจากการดื่มสุราของผู้ขับขี่รถในประเทศไทย (THE LEGAL MEASURES FOR CONTROLLING THE TRAFFIC ACCIDENTS CAUSED BY DRUNK DRIVING IN THAILAND) อ.ที่ปรึกษา : รศ.วีระพงษ์ บุญโญภาส, 114 หน้า.
 ISBN 974-582-994-4

อุบัติเหตุจากการจราจรทางบกทั่วประเทศไทย ประจำปี พ.ศ. 2535 จากรายงานของกรมตำรวจ ปรากฏว่ามีจำนวน 61,329 ราย มีคนตายจำนวน 8,184 คน บาดเจ็บจำนวน 20,702 คน มูลค่าทรัพย์สินเสียหายประมาณ 607,793,000 บาท และมีแนวโน้มจะเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว จากสถิติการศึกษาค้นคว้าของนักวิชาการ ตลอดจนผู้สนใจศึกษาเรื่องนี้พบว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุจราจรทางบกมากที่สุด คือ ผู้ขับขี่รถเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น เนื่องจากฤทธิ์ของแอลกอฮอล์จะกดประสาทส่วนกลาง ซึ่งทำหน้าที่ในการตัดสินใจและการบังคับรถสุราหรือของเมาอย่างอื่น จึงมีความสำคัญเกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุจราจรทางบกที่เกิดขึ้น

ปัจจุบัน ได้มีมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมอุบัติเหตุจราจรทางบกอันเกิดจากผู้ขับขี่เมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 และพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.2522 ให้อำนาจเจ้าพนักงานในการดำเนินการ แต่ไม่ได้กำหนดวิธีการตรวจสอบหรือทดสอบ ผู้ขับขี่ที่เมาสุราหรือของเมาอย่างอื่นไว้แต่ประการใด ทำให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจไม่สามารถปฏิบัติตามกฎหมายได้ การบังคับใช้กฎหมายจึงไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่าที่ควร

หาก ประเทศไทย มีการกำหนดข้อบังคับ มาตรฐาน วิธีการตรวจ และทดสอบวัดปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดที่ยินยอมให้ผู้ขับขี่มีได้ในขณะขับขี่รถ เช่นเดียวกับต่างประเทศแล้ว ผู้ขับขี่รถก็จะระมัดระวังในการดื่มสุราของตนเอง ความสูญเสียที่มึสาเหตุจากผู้ขับขี่เมาสุราก็จะลดลงจากข้อบกพร่องดังกล่าว จึงเห็นควรศึกษาวิจัยหา มาตรการทางกฎหมาย เพื่อเสนอแนวความคิดอันอาจเป็นประโยชน์ในการกำหนดมาตรฐานค่าระดับแอลกอฮอล์ และวิธีการตรวจที่เหมาะสมมีประสิทธิภาพต่อไป

ภาควิชานิติศาสตร์.....
 สาขาวิชานิติศาสตร์.....
 ปีการศึกษา2535.....

ลายมือชื่อนิติร.ศ.อ.
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

: MAJOR LAWS
KEY WORD: LEGAL / CONTROLLING / TRAFFIC / ACCIDENTS / DRUNK / THAILAND

BOONYASIT RODCHAPROM : THE LEGAL MEASURES FOR CONTROLLING
THE TRAFFIC ACCIDENTS CAUSED BY DRUNK DRIVING IN THAILAND.
THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. VIRAPHONG BOONYOBHAS. 114 pp.
ISBN 974-582-994-4

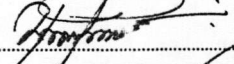
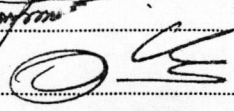
Report from Police Department on road accident throughout the kingdom of Thailand in 1992 showed the total of road accident was 61,329 cases. From this total 8,184 were dead , 20,702 were wounded and properties lost about 607,793,000 Baht which also increase in the future. It is accepted that the main cause of road accident comes from drunk driving because the affect of alcohol to cerebellum which control the decision of human being,

As the matter of fact the Traffic Act of 1979 and land Transportation Act of 1979 are the legal measures for controlling road accident from drunk driving or other kind of intoxication substances but there is no provision of testing alcohol or any intoxication substances so the enforcement of the law can not be as effective as it should be.

If there is provision of testing and mentioning the quantity of alcohol in the blood of the drivers as provided in foreign countries the researcher believes that the number of road accident concerning on drunk driving will be reduced.

ภาควิชา.....นิติศาสตร์
สาขาวิชา.....นิติศาสตร์
ปีการศึกษา..... 2535

ลายมือชื่อนิสิต..... ร.ศ.อ.
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ในการศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ
ท่านรองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญธนาส เป็นอย่างสูงที่สุดที่กรุณาสละเวลารับเป็น
อาจารย์ที่ปรึกษา รวมทั้งให้คำแนะนำและแนวคิดต่าง ๆ เป็นอย่างดี ตลอดจนกรุณาตรวจ
แก้ไขจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยดี

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านศาสตราจารย์นายแพทย์วิฑูรย์ อึ้งประพันธ์
ท่านรองศาสตราจารย์ ดร.อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ ท่านอาจารย์นายแพทย์ธารง ทศนาญลี
และท่านอาจารย์ พันตำรวจเอกสมเกียรติ กาญจนพิบูลย์ ที่กรุณาให้คำแนะนำแก้ไข
โครงร่างวิทยานิพนธ์ และ กรุณาได้รับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ตลอดจนได้ตรวจ
แก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ผู้เขียนขอขอบคุณ ท่านรองศาสตราจารย์นายแพทย์ปัญญา กุลพงษ์ คุณลุง
และ อาจารย์ชาติรี ชาติวัฒนสุคนธ์ เพื่อน ที่กรุณาให้การสนับสนุนผู้เขียนตลอดมา
ตลอดมาทั้งด้านการศึกษา อีกทั้ง ให้ข้อคิดทางกฎหมาย ที่เป็นประโยชน์ในการทำ
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นอย่างยิ่ง ขอขอบคุณ คุณวิไลวรรณ รอดชะพรหม ภรรยา ที่ให้
การสนับสนุนในทุกด้าน อันเป็นปัจจัยสำคัญ ที่ทำให้ผู้เขียนมีกำลังใจ ขอขอบคุณ
คุณวิชัย อุทะพันธุ์ น้องชายของผู้เขียน ที่ให้การสนับสนุนในด้านอุปกรณ์ และการ
บริการช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา และ ขอขอบคุณ คุณวิไล นิคงรัมย์ รวมทั้งเจ้าหน้าที่
ห้องสมุด คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือในด้าน
การประสานงาน และ ช่วยเหลือค้นคว้าข้อมูลด้านเอกสารอย่างดียิ่ง

ท้ายที่สุด ผู้เขียนหวังว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คงจะมีคุณค่าและประโยชน์ใน
การศึกษาวิชานิติศาสตร์อยู่บ้างไม่มากนักน้อย คุณค่าและประโยชน์ที่มี นั้น ผู้เขียนขอ
มอบให้ คุณยายกับบิดามารดาของผู้เขียน ตลอดจนสถาบันการศึกษาแห่งนี้ และ
บูรพาจารย์ทุก ๆ ท่าน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2. วัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์.....	9
3. ขอบเขตของการวิจัย.....	9
4. วิธีดำเนินการวิจัย.....	10
5. ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย.....	10
บทที่ 2 สุรากับอุบัติเหตุจราจรและผลกระทบของอุบัติเหตุจราจร อันเกิดจากการดื่มสุราของผู้ขับขี่รถในประเทศไทย.....	11
1. สุราหรือของเมาอย่างอื่นกับสังคมไทย.....	11
2. สุรากับอุบัติเหตุจราจร.....	15
3. ผลกระทบของอุบัติเหตุจราจรอันเกิดจากการดื่มสุรา.....	18
3.1 ผลการกระทบของการกระทำผิดต่อชีวิต.....	18
3.2 ผลกระทบของการกระทำผิดต่อเศรษฐกิจและทรัพย์สิน.....	18
4. สุรากับนิติเวชศาสตร์.....	19
4.1 ทฤษฎีของแอลกอฮอล์.....	19
4.1.1 เมรัย.....	19
4.1.2 สุรากลั่น.....	20

4.2	การดูตี่มและการขับออกจากร่างกาย.....	21
4.3	การแสดงฤทธิ์ที่สำคัญของแอลกอฮอล์ต่อ ความสามารถในการขับรถ.....	23
4.4	การตรวจความเมา.....	28
4.4.1	การตรวจร่างกาย.....	28
4.4.2	การตรวจหาแอลกอฮอล์จากร่างกาย.....	30
บทที่ 3	ปัญหาความคิดเกี่ยวกับการเมาสุราของผู้ขับขีรถในประเทศไทย.....	36
1.	วิวัฒนาการของกฎหมายในการควบคุมอุบัติเหตุ จรรยาอันเกิดจากการดื่มสุราของผู้ขับขีรถในประเทศไทย.....	36
1.1	ความเป็นมาของกฎหมายจรรยา.....	36
1.2	ประเภทความผิดตามกฎหมายจรรยา.....	39
1.2.1	ความผิดที่เกี่ยวกับการขับเคลื่อนรถ.....	39
1.2.2	ความผิดประเภทที่ไม่เกี่ยวกับการขับเคลื่อนรถ....	40
1.3	ประเภทของผู้กระทำผิดต่อกฎหมายจรรยา.....	40
1.3.1	กลุ่มคอเชีตสีขา.....	40
1.3.2	กลุ่มคอเชีตสีน้ำเงิน.....	41
1.4	แนวความคิดเกี่ยวกับตัวผู้กระทำผิด.....	41
1.4.1	ความผิดประเภทเป็นความผิดในตัวเอง.....	41
1.4.2	ความผิดประเภทที่เป็นกฎหมายบัญญัติ ให้เป็นความผิด.....	41
1.5	ผู้กระทำผิดต่อกฎหมายจรรยาเป็นอาชญากรหรือไม่.....	42
1.6	แนวความคิดเกี่ยวกับการลงโทษตามกฎหมายจรรยา.....	43
1.6.1	โทษจำคุก.....	43
1.6.2	โทษปรับ.....	43
1.6.3	โทษริตรอนสิทธิในการใช้รถ.....	44

1.7	ความสัมพันธ์ของระดับแอลกอฮอล์ในเลือดต่อ กฎหมายจราจร.....	45
2.	ค่านิยมและอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบังคับ ตามกฎหมายจราจรของประเทศไทยในปัจจุบัน.....	47
2.1	พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522.....	47
2.2	พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.2522.....	48
2.3	อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบังคับตาม กฎหมายจราจร.....	49
2.3.1	กรมตำรวจ.....	49
2.3.2	กรมการขนส่งทางบก.....	50
2.3.2	กรมทางหลวง.....	50
3.	ความรับผิดชอบทางอาญาในปัจจุบัน กรณีความผิดเกิดจากการเมาสุรา หรือของเมาอย่างอื่นของผู้ขับขี่รถในประเทศไทย.....	51
3.1	หลักเกณฑ์ความรับผิดชอบทางอาญาตามพระราชบัญญัติ จราจรทางบก.....	51
3.1.1	ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถ.....	52
3.1.2	ในขณะที่เมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น.....	52
3.1.3	โดยเจตนา.....	57
3.2	หลักเกณฑ์ความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก....	61
3.2.1	ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่ เป็นผู้ประจํารถ.....	61
3.2.2	ได้เสสุราหรือเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น.....	62
3.2.3	โดยเจตนา.....	63
4.	หลักเกณฑ์และวิธีการทดสอบความผิดอันเกิดจากการเมาสุรา หรือ ของเมาอย่างอื่นของผู้ขับขี่รถในประเทศไทย.....	66

4.1	หลักเกณฑ์และวิธีการทดสอบตามพระราชบัญญัติ	
	จรรยาบรรณ.....	66
4.1.1	เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจดำเนินการตามกฎหมาย.....	67
4.1.2	วิธีการทดสอบ.....	68
4.2	หลักเกณฑ์และวิธีการทดสอบตามพระราชบัญญัติ	
	การขนส่งทางบก.....	70
4.2.1	เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจดำเนินการตามกฎหมาย.....	71
4.2.2	วิธีการทดสอบ.....	72
5.	ความสัมพันธ์ระหว่างพระราชบัญญัติจรรยาบรรณ	
	และพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกในความรับผิดชอบทางอาญา	
	อันเกิดจากผู้ขับขี่เมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น.....	73
6.	มาตรการส่งเสริมเพื่อลดอุบัติเหตุจากรถอันเกิดจากการดื่มสุรา	
	ของผู้ขับขี่รถ.....	74
6.1	มาตรการป้องกันตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก	
	และพระราชบัญญัติรถยนต์.....	74
6.1.1	ผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ.....	74
6.1.2	ผู้ขอใบอนุญาตขับรถยนต์.....	74
6.2	บรรยายและแผนป้องกันอุบัติเหตุภัยแห่งชาติในเรื่อง	
	เกี่ยวกับการลดอุบัติเหตุการจราจร.....	75
6.3	การคุมความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา.....	77
7.	ความรับผิดชอบทางอาญานกรณีความผิดเกิดจากการเมาสุรา	
	หรือของเมาอย่างอื่นตามประมวลกฎหมายอาญา.....	78
7.1	ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายตามประมวล	
	กฎหมายอาญา มาตรา 291 , 300 และ 390.....	78
7.2	ความผิดเมาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 66.....	79

	7.3	เมาสุราว่านวายในถนนหรือสาธารณะสถาน ตามประมวล กฎหมายอาญา มาตรา 378.....	80
	8.	ความสัมพันธ์ระหว่างหลักเกณฑ์ความรับผิดชอบทางอาญากรณีผู้ขับขี่ เมาสุราหรือของเม่าอย่างอื่น.....	81
บทที่ 4		มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมอุบัติเหตุจราจร อันเกิดจากการ ดื่มสุราหรือของเม่าอย่างอื่นของผู้ขับขี่รถตามกฎหมายไทย ศึกษา เปรียบเทียบกับต่างประเทศ.....	87
	1.	มาตรการบังคับเพื่อให้มีการตรวจสอบปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือด ของผู้ขับขี่รถ.....	87
	2.	การบังคับใช้กฎหมายในความคิดเกี่ยวกับการขับรถในขณะเมาสุรา หรือของเม่าอย่างอื่น ในประเทศอังกฤษ.....	91
	3.	การบังคับใช้กฎหมายในความคิดเกี่ยวกับการขับรถ ในขณะเมาสุรา.....	96
	4.	มาตรการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดที่ขับขี่รถ ในขณะเมาสุรา โดยอาศัยการบริการสังคม.....	98
บทที่ 5		บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	102
	1.	บทสรุป.....	102
	2.	ข้อเสนอแนะ.....	105
		บรรณานุกรม.....	109
		ประวัติผู้เขียน.....	114